

KRONIKA OBCE
MORAVSKÉ LIESKOVÉ

KRAJ: TRENČIANSKY

OKRES: NOVÉ MESTO NAD VÁHOM

SPRACOVALA: PaedDr. Oľga Kucková

**TÁTO KRONIKA OBCE MORAVSKÉ LIESKOVÉ
ZA ROK 2010 OBSAHUJE 19 STRÁN.**

V Moravskom Lieskovom 15. 2. 2011

---

starosta obce Moravské Lieskové

KRONIKÁRKA: PaedDr. Oľga Kucková

POVOLANIE: učiteľka

FUNKCIU KRONIKÁRKY vykonáva od 14. septembra 2006

*Záznam kroniky bol po preštudovaní poslancami obecného zastupiteľstva na
zasadnutí obecného zastupiteľstva schválený dňa .....*

Činnosť orgánov samosprávy

V kalendárnom roku 2010 – teda v desiatom roku tretieho tisícročia - opäť stojí na čele našej obce *staronový starosta pán Ing. Lubomír Miklánek* a podobne ako v uplynulom roku sa nemení ani počet poslancov, ani počet komisií a ich členov.

Mgr. Silvia Malíčková ukončila na obecnom úrade pracovný pomer dňa 31. júla, ktorý trval iba od 1. mája 2010. Funkciu kultúrnej pracovníčky v pracovnom pomere na dohodu prevzala v novembri pani Martina Nešťáková.

Pani Katarína Paulinová ukončila pracovný pomer na obecnom úrade (pracovala ako upratovačka) dňa 31. decembra 2010 a v novom kalendárnom roku bude pracovať ako kuchárka v tunajšej MŠ – v tomto odbore je vyučená. Na jej miesto v novom kalendárnom roku nastúpi pani Zdenka Sahajová.

Zloženie ostatných zamestnancov obecného úradu sa nezmenilo.

Voľby

V tomto kalendárnom roku sa dňa **27. novembra 2010** konali *komunálne voľby*. V našej obci boli dva volebné okrsky - zasadacia miestnosť na obecnom úrade a kultúrny dom na Bučkovci.

Kandidáti na starostu obce:

Ing. Lubomír Miklánek

Ing. Ján Miklánek, CSc

Róbert Palko

Kandidáti na poslancov: 27

Počet poslancov zvolených: 9

Počet zapísaných voličov: 2047

Počet platných hlasovacích lístkov: 1152

Počet platných hlasovacích lístkov - voľby do obecného zastupiteľstva: 1105

Počet platných hlasovacích lístkov – voľba starostu obce: 1134

Starostom obce sa na ďalšie volebné obdobie stáva Ing. Ľubomír Miklánek s počtom platných hlasov 545.

Róbertovi Palkovi dalo dôveru 493 voličov.

Ing. Ján Miklánek, CSc získal 96 hlasov.

Podrobnejšie informácie /zoznam všetkých kandidátov na poslancov i počet získaných hlasov/ sú priložené vo fotodokumentácii.

Verejno-spoločenský život

Od oslobodenia našej obce uplynulo v tomto roku už krásnych **65 rokov**, ale zverstvá páchané na nevinných ľuďoch počas toľkých vojnových rokov sú veľmi hlboko a nezmazateľne zapísané v pamäti tých, ktorí ich prežili. Slovo sloboda má pre nich neuveriteľnú cenu.

Dňa 27. apríla navštívil našu obec vzácny hosť, bývalý vojak sovietskej armády, dnes 85-ročný **Boris Nikolajevič Afanasiev** – priamy účastník ťažkých, dva týždne trvajúcich bojov na moravsko-slovenskom pomedzí. Bol to spolubojovník Nikolaja Nikolajeviča Smirnova, ktorý pri oslobodzovaní našej obce v týchto ťažkých bojoch 13. apríla padol v osade u Zemanov. Naš hosť nezabudol ani na ďalšieho svojho spolubojovníka Petra Fjodoroviča Ščekotichina, ktorý aj napriek veľmi mnohým zraneniam, hrôzy vojny prežil, po vojne vyštudoval medicínu a stal sa z neho úspešný chirurg. Našu obec a školu veľmi dlhé roky po vojne, pokiaľ mu to zdravotný stav dovoľoval, navštevoval.

28. október 1918 bol vyvrcholením úsilia Slovákov stať sa medzinárodne uznávaným spoločenstvom. Veľmi dôležitú úlohu v tomto období zohrali generál Milan Rastislav Štefánik a Tomáš Garrigue Masaryk. Po tisícročnej porobe sme sa stali národom, ktorý sa spojil s druhým národom za účelom bratstva.

V tomto roku sa pietna spomienka začala kladením vencov v Uherskom Brode, pokračovala v Uherskom Hradišti, Strážnici, Hodoníne – čo predstavuje moravskú stranu hranice a pozdĺž slovenskej hranice to boli mestá a obce ako Skalica, Košariská, Brezová pod Bradlom, Myjava, Stará Turá, Veľká Javorina, Moravské Lieskové, Trenčín. Je to štafeta posolstva spoluzití, skutočného bratstva a vzájomnej úcty.

Kultúrno – spoločenský život

Diamantová svadba je svadba, ktorá hovorí o tom, že toto manželstvo trvá už neuveriteľných ale krásnych 60. rokov. Svoje „áno“ si manželia **Ján a Elena Sahajová** povedali 13. februára 1950. Celý svoj život zasvätili tvrdej práci. Pán Sahaj pracoval na miestnom štátnom majetku a pani Sahajová sa starala o domáce hospodárenie, ale neskôr sa zamestnala v ZDA. Dôkazom toho, že krásny život sa dá prežiť i v skromných podmienkach, je táto rodina, ktorá, sa celý život spoliehala len na svoje sily a vzájomné porozumenie.

„**Nešťastie nechodí po horách, ale po ľudoch**“ – o pravdivosti tejto ľudskej múdrosti sme sa žiaľ presvedčili v piatok **10. septembra**, v skorých ranných hodinách, kedy **vyhasol mladý život našej spoluobčianky Dášky Kusendovej**. Svoju životnú púť, vo veku 21 rokov skončila **pri autohavárii**, blízko rodnej obce. Jej brat Lukáš túto strašnú autonehodu prežil, ale žiaľ s trvalými následkami. Takže už nás nikdy nepoteší svojím krásnym spevom, svojou veselou povahou a srdečným smiechom. S Dáškou *sme sa naposledy rozlúčili 15. septembra 2010* na sviatok Sedembolestnej Panny Márie, kedy veľký žil a slzy každého jedného človeka, ktorý prišiel Dášku odprevadiť na poslednej ceste životom, chceli zmierniť aspoň nádherne svietiace líče slnka.

„Tešme sa v prírode z blížiacej sa jari,

Nech prinesie potešenie našim očiam, srdciam,

Aby tieto pocity odrážali sa v našej tvári.....“

Tieto slová patrili jubilantom – **dôchodcom, ktorí oslavovali svoje životné jubileá 18. februára 2010** v osvetovom dome pri príležitosti výročnej schôdze členov Jednoty dôchodcov Slovenska. Prítomných prišiel pozdraviť i pán starosta a všetkým oslávencom zaželel do ďalších rokov pevné zdravie. Najviac oslávencov potešili asi „malí Kasankári“ svojimi spevmi.

MDŽ – sviatok žien celého sveta – sviatok zaznávaný a či znova vyzdvihovaný?

Na túto otázku nech si odpovie každý sám. Žena však vždy ostane len ženou, ktorá si úctu vždy zaslúži.

Toho roku sa **oslavy tohto sviatku konali predčasne, 28. februára**, ale nie v našej obci. Konali sa v Mestskej športovej hale v Trenčíne. Herec Peter Marcín sa staral o zábavu počas celého večera a medzi vzácných hostí patrili predseda vlády Róbert Fico, podpredseda vlády Dušan Čaplovič, minister vnútra Robert Kaliňák, minister obrany Jaroslav Baška, ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny Viera Tomanová, módný návrhár Fero Mikloško i s módnou prehliadkou a český spevák Dalibor Janda.

Najkrajšie a snáď **najveselšie sviatky roka – Veľkú noc** - sme toho roku prežívali hneď na začiatku mesiaca apríl, už na Zelený štvrtok - 1. apríla. Kresťania slávia tieto sviatky ako zmŕtvychvstanie Ježiša Krista, ktorý sa obetoval za hriechy ľudí celého sveta.

Najviac sa na tieto sviatky tešia hádam chlapci, ktorí na Veľkonočný pondelok vyšibú svoje spolužiačky, prípadne svoje tajné lásky, ale neobídu ani sestry, mamy či babičky.

Žeravice – malá moravská obec v okrese Uherské Hradiště.

V 70. rokoch minulého storočia sa **táto obec a naša obec veľmi zblížili. Vznikla krásna družba** nielen medzi oboma obecnými úradmi ale i medzi školami. V obidvoch školách sa organizovali spoločné metodické dni, otvorené vyučovacie hodiny, výmeny skúseností. Školy sa navzájom predstavili svojimi divadelnými hrami.

Čo nás takto navzájom spojilo? Tragické vojnové udalosti roku 1945.

V bani Barborka v Žeraviciach Nemci zastrelili Jána Dedíka, jeho syna Štefana, Štefana Mitanu a Martina Čičku.

Obec Žeravice si pamiatku uctili pamätnou tabuľou na budove obecného úradu.

105. výročie založenia dobrovoľného hasičského zboru

Človek a oheň, obec a hasičská zbrojnica a hasiči so svojím patrónom – svätým Floriánom- to je to, čo odjakživa nerozlučne patrí k sebe. Ved' tam, kde je oheň čoby pomocník, v okamžiku sa z neho môže stať pán, veľký nepriateľ, s ktorým treba zvädzať tuhý boj. **V našej obci bol založený prvý hasičský zbor v roku 1905.** Za čo všetko mu môžeme ďakovať hovoria jeho každoročné koncoročné bilancie. Ved' nezasahujú len pri požiaroch, ale dobrovoľní hasiči

bojujú aj s veľkou vodou, ktorá po dlhých výdatných dažďoch ohrozuje príbytky mnohých rodín žijúcich pozdĺž toku inak pokojnej Klanečnice.

„Zaslúžilý člen dobrovoľnej požiarnej ochrany“ – tento titul bol udelený 13. apríla 2010 dlhoročnému **veliteľovi hasičského zboru v našej obci pánovi Ivanovi Sýkorovi**. Významné ocenenie prevzal z rúk prezidenta hasičského a záchranného zboru plk. JUDr. Alexandra Nejedlého a generálneho sekretára Prezídia dobrovoľnej požiarnej ochrany SR pána Vendelína Horvátha v Žiline, kde boli oceňovaní členovia dobrovoľnej požiarnej ochrany v rámci celého Slovenska.

„Medaila za mimoriadne zásluhy“- i takéto vysoké ocenenie za dlhoročnú prácu a prínos pre požiarňu ochranu v obci **získal pán Ivan Sýkora**, dlhoročný veliteľ hasičského zboru.

Hasičský zbor Moravske Lieskovej bol ocenený **„medailou za príkladnú prácu“** a od prezidenta HaZZ MV SR Ing. Jozefa Paluša dostal najvyššie ocenenie **“Plaketu Za zásluhy o rozvoj ochrany pred požiarňami“**.

Hasičská technika v našej obci je pomerne zastaraná a vzhľadom na rozložitosť terénu je jej samozrejme málo, takže nešťastia zapríčinené ohňom si vyžadujú aj pomoc novomestských hasičov.

Toho roku **19. mája** bolo našim dobrovoľným hasičom slávnostne **odovzdané podpredsedom vlády a ministrom vnútra SR JUDr. Róbertom Kaliňákom nové hasičské auto IVECO DAILY - komplet vybavené pre hasičskú posádku na prvotný zásah**.

Svojou návštevou nás pri tejto príležitosti poctili aj poslankyňa NR SR Magda Košútová, prezident hasičského a záchranného zboru plk. Alexander Nejedlý, generálny sekretár Prezídia dobrovoľnej požiarnej ochrany SR p. Vendelín Horváth, poslanci TSK pani Anna Halinárová, Noman Ehsan a Dušan Bublavý, riaditeľ úradu TSK Vladislav Petráš, riaditeľ Krajského policajného zboru v Trenčíne Vladimír Šramko, riaditeľ Okresného hasičského a záchranného zboru v Novom Meste nad Váhom Karol Prna, starostovia okolitých obcí,, členovia DHZ zo susednej obce Strání-Květná a z Pobeďima.

Slávnostného aktu sa zúčastnili aj občania našej obce – veď akcia sa konala pred tunajším obecným úradom. **Vozidlo požehnali aj obaja kňazi, Mgr. Eduard Lazo, Mgr. Peter Maca**, a zaželali mu, aby každý výjazd bol len úspešný, ale zároveň si prajeme, aby ich bolo čo najmenej.

Že si hasič musí vedieť poradiť s ohňom je samozrejmé. Ale on si musí vedieť poradiť naopak aj s rozbúreným vodným živlom. Povodne, ktoré nás v dôsledku vytrvalých dažďov postihli i toho roku boli skúškou ľudskej spolupatričnosti. Na Klanečnici bol dvakrát po sebe

začiatkom mesiaca máj vyhlásený 2. stupeň povodňovej aktivity. Naši hasiči sa spolu s občanmi obce bez váhania zapojili do zabezpečovacích prác.

„Občianske združenie pre prírodu“ – jeho vznik sa datuje odo dňa 22. apríla 1998, teda presne na Deň Zeme – ako funkčné spojenie dobrovoľníkov, profesionálov a verejnosti, ktoré spoločne chránia krásy a ohrozené hodnoty nášho stredného Považia.

Aktivity tejto organizácie, ktorej zástupcovia sa toho roku stretli v susednej obci Bzince pod Javorinou, sú takéto:

1. praktická starostlivosť o najcennejšie časti prírody,
2. výkup a prenájom pôdy v chránených územiach,
3. záchrana ohrozených druhov rastlín a živočíchov,
4. starostlivosť o vzácne a chránené dreviny,
5. podpora a propagácia prírodovedného výskumu v regióne,
6. environmentálna výchova a vzdelávanie,
7. práca s mládežou spojená s praktickou ochranou prírody,
8. publikačná a propagačná činnosť,
9. obhajoba občianskych záujmov,
10. regionálna spolupráca,
11. medzinárodná spolupráca – číta ochranárov 10 európskych krajín,
12. aplikované projekty – vypracovanie odborných dokumentácií, realizácia revitalizačných opatrení.

Región pod Veľkou Javorinou je veľmi bohatý nielen na faunu ale i flóru, ale žiaľ kruto poznačenú necitlivým, až barbarským prístupom nás – ľudí. Je nevyhnutné nájsť vhodné riešenie, ako sa späť skontaktovať s prírodou a splatiť jej ten obrovský dlh.

V katastri našej obce je viacero lokalít, v ktorých sa vyskytujú chránené druhy rastlín a živočíchov. Medzi maloplošné chránené územia patria:

- prírodná pamiatka Kohútová,
- prírodná rezervácia Baricovie lúky,
- prírodná rezervácia Veľká Javorina,

Evidované sú aj genofondové plochy, a to:

- GP Hložníky,
- GP Ostrý vrch,
- GP Švehlých kút.

Tieto lokality to sú bohaté orchideové lúky s výskytom vzácnych druhov bezstavovcov, a to kriticky ohrozené druhy modráčikov a žltáčik zanoväťový.

Vlastnoručne vyrobený darček, veľký bozk a tuhé objatie toho najdrahšieho človeka – od mamy – aj také bývajú *oslavy Dňa matiek*. Toho roku sme prežívali túto krásnu chvíľu **v nedeľu 9. mája v miestnom osvetovom dome**. Svoje úprimné „ďakujem“ v podobe spevu a tanca uvili tento rok tí najmenší – naši „škôlkári“ a žiaci ZUŠ. Tejto milej slávnosti sa však mohli zúčastniť iba mobilné mamičky, či babičky. My sme však nezabudli ani na staré babičky, ktorých už nohy neposlúchajú a potrebujú starostlivosť a pomoc iných. Takéto babičky žijú u nás v bezbariérových nájomných bytoch s opatrovateľskou službou a žiaci tunajšej školy, ktorí pracujú v krúžkoch, vyrobili pre nich darčeky. Veľmi sa im potešili. Žiaci pridali veselý spev a zopár básničiek. Starké boli nesmierne šťastné a dojaté.

MDD – oslava tohto sviatku sa toho roku konala veľmi netradičným spôsobom – **v nedeľu 6. júna v miestnej časti obce Lubina na Kopcovom**. Pre najmenších bola od rána pripravená „cesta rozprávkovým lesom“ ktorú pre všetkých účastníkov pripravili práve žiaci z našej ZŠ. Všetko sa tentokrát odohrávalo v úplne neznámom a riadne náročnom prostredí. Terén bol po dlhých a výdatných dažďoch rozmočený a na jeho prekonanie potrebovali veľa síl. Čím väčšia námaha, tým väčšia bola radosť z víťazstva.

Tejto zvláštnej a nezabudnuteľnej akcie sa zúčastnili aj starší obyvatelia a to nielen z Lubiny, ale i z okolitých obcí. Lubina, lubinské kopanice ale i celé podjavorinie – to boli predsa miesta, *kde prebiehali ťažké partizánske boje*.

Boj na Kopcovom sa odohral 13. februára 1945. Táto časť Lubine bola obsadená časťou oddielu Hurban, ktorý bol súčasťou 2. partizánskej brigády J. V. Stalina – na jej čele bojoval Miloš Uher – rodák z Lubine. Do bojov zasiahla partizánska skupina Brunovského a Nemcov z Lubine vytlačili smerom do Nového Mesta nad Váhom.

Živú rekonštrukciu partizánskych bojov v týchto hustých lubinských lesoch, samozrejme aj s vtedajšou vojenskou technikou predviedli kluby vojenskej histórie.

V čase keď deti zdolávali prekážky rozprávkového lesa, v Kultúrnom dome v Miškech Dedinke, *privítal starosta obce Lubina, pán Ostrovských vzácnych hostí, ktorých predkovia tu bojovali a mnohí tu položili svoje mladé životy. Najviac snád' všetkých zaujala svojím rozprávaním dcéra Miloša Uhra, pani Zora Uhrová*. Mnohé roky učila v Novom Meste nad Váhom na Strojníckej priemyslovke a potom vo Vojenskom učilišti Podjavorinských partizánov. Aj napriek nepriaznivému osudu sa k životu stavia optimisticky.

Veľká Javorina - hora toľkokrát ospievaná v piesňach, opradená toľkými povest'ami.

Z jednej strany pozerá do krásnej moravskej krajiny a z druhej do našej lieskovskej doliny. Voľakedy bola útočiskom hôrných chlapcov, ale aj útočiskom pred pustošivým Turkom.

Dňa 6. 8. 1922 sa uskutočnil pamätný výlet na tento vrchol Bielych Karpát a bol to *1. Slovenský snem drobných pracovníkov Podjavoriny*. Ako sa dočítame v rukopise Štefana Svetského, počasie bolo voči nim nemilosrdné, lialo ako za riadnej búrky, ale zúčastnených to od stretnutia vôbec neodradilo a prisahali si, že sa tu budú v bratskom duchu stretať aj naďalej. Ako sa ďalej z rukopisu Štefana Svetského dozvedáme – urobili zbierku na chatu, ktorá by bola pre nich útočiskom v prípade nepriaznivého počasia. O rok neskôr sa na Javorine konali oslavy z príležitosti polozenia základov vytúženej chaty.

Podjavorinské obce dostali výzvu: *“Hore na Javorinu, tam sa opäť utvrdí Slováč s bratom Moravanom na historickom mieste!”*

Posledná júlová nedeľa roku 2010 patrila slávnostiam bratstva Čechov a Slovákov.

Napriek zlému počasiu (veď také bolo aj v hore uvedených spomienkach Štefana Svetského) meralo cestu na Javorinu veľa nadšencov.

Hlavnými tohtoročnými hosťami osláv boli Miroslava Němcová, predsedníčka parlamentu ČR a Richard Sulík, predseda parlamentu SR.

Každoročne si **koncom augusta, teda 29. deň tohto mesiaca**, pripomíname významnú udalosť v dejinách slovenského národa – ***Slovenské národné povstanie***. S úctou a pokorou si spomíname na tých, ktorí tu položili nie raz veľmi mladé životy.

„Zoči – voči ideológiám, akou je fašizmus, sme mali šancu len vtedy, ak sme boli jednotní!” - toto je odkaz, ktorý nám zanechali.

Oslavy v našej obci sa konali v nedeľu 28. augusta o 10. hod. dopoludnia a popoludní o 14. hod. na vrchu Roh nad Lubinou, za účasti podpredsedu NR SR Róberta Fica, najvyššie vedenie Zväzu protifašistických bojovníkov, vojenský zástupcovia východného a západného frontu bojov proti fašizmu, predstavitelia miest a obcí podjavorinského regiónu, občania podjavorinských miest a obcí, dokonca prišli ešte i žijúci priami účastníci týchto bojov.

Posledný deň v roku, teda **31. december** patrí už mnoho rokov ***kladeniu vencov k pamätníku československej vzájomnosti na vrchu Veľkej Javoriny*** spojenej so zapálením vatry priateľstva medzi českým a slovenským národom. Neoddeliteľnou súčasťou tohto stretnutia je mužský spevácky zbor z Kunovic. Počet účastníkov tohto podujatia z roka na rok stúpa.

Deň otvorených dverí v škole

Prázdniny sa obyčajne končia horlivými prípravami na nový školský rok, nielen v rodinách školopovinných žiakov, ale i v samotných školách. Nie inak tomu bolo i v našej škole. Prípravy vyvrcholili v pondelok 30. augusta, pretože **v posledný prázdninový deň, t. j. 31. augusta, sa brány našej školy otvorili pre širokú verejnosť a pre prizvaných hostí.**

Dôvod? Naša škola oslavuje 54. výročie svojej existencie. Oslavuje ho v krásnom novom šate - staré obloky sú nahradené novými – plastovými, celá budova je zateplená, pribudlo ďalšie poschodie so štyrmi triedami pre 1. stupeň. Celé toto parádenie našej „alma mater“, ktoré sa začalo 8. marca, bolo od samého začiatku a hádam počas celého trvania tejto náročnej renovácie sprevádzané daždivým počasím. Eurofondy určené na realizáciu tohto projektu boli určite nasmerované na správne miesto. Prianím nás všetkých je, aby vynovená budova slúžila svojmu účelu dlhé – predĺhé roky a aby sa tu žiaci cítili dobre a v dobrom na ňu aj po mnohých rokoch spomínali.

Túto vetu vyslovil vo svojom príhovore aj pán starosta Ing. Lubomír Miklánek, keď s hrdosťou oboznamoval prítomných občanov s výsledkami týchto náročných prác.

Podobné priania vyslovili už i spomínaní hostia - pani Magda Košútová poslankyňa NR SR, stavbyvedúci pán Klúčovský, pán Danko.

Žatva – to je obdobie, kedy každý správny hospodár žne to, čo zasial.

Úspešne zavŕšená žatva bola vtedy, keď kosci a žnice uvili z klasov bohatý dožinkový veniec a odovzdali ho svojmu hospodárovi.

Vidieť v 21. storočí pracovať „mláčačku“ poháňanú starým ledva dýchajúcim „dízlákom“, ktoré sú navzájom spojené širokým remeňom, je dnes skutočne veľká rarita. No skôr než skončili snopy v útrobach starej mláčačky, muselo sa dozreté obilie pokosiť, po koscovi odobrať, zviazať do snopov, doviesť pod strechu, uložiť a až prišla rada na tú-ktorú domácnosť, zišli sa mlatici a mlátenie sa mohlo začať. Samozrejme, tí skôr narodení majú tento obraz v živej pamäti. Veď boli jej priamymi účastníkmi týchto náročných ale zároveň krásnych prác. No, a tým mladším neostávalo nič iné, len s nemým úžasom týchto „starcov“ pri práci sledovať.

Symbolický dožinkový veniec odovzdala folklórna skupina KASANKA starostovi obce Ing. Lubomírovi Miklánekovi.

Zábava pokračovala za spevu pozvaných hostí - Tetičiek z Kunovic.

Cimbalová muzika Mira Potfaja čaro a atmosféru starých čias ešte umocnila. Veď len ten, kto si váži minulosť, môže si vážiť prítomnosť.

Slovenský Baťa – Ján Adamovič

Takéto hrdé pomenovanie si náš rodák, podnikateľ vo výrobe obuvi určite zaslúži.

Svoj obuvnícky priemyselný závod ADAM začal budovať v ťažkej vojnovej a politickej situácii v roku 1943 ako mladý vyučený obuvník. Vyučil sa u obuvníckeho majstra Juraja Geržu v Dolnom Srní. Ten bol odborníkom v šití čižiem. Pán Adamovič sa vo svojej profesii zdokonaľoval u zlínskeho Baťa, ktorý mu bol veľkým vzorom a túžil sa mu čo najskôr vo svojej dokonalosti podobať. Podmienky pre splnenie svojho sna mal veľmi neľahké. Pochádzal z roľníckej mnohohodetnej rodiny - boli to štyria chlapci a štyri dievčence. Oženil sa s Katarínou Drobnou a zakrátko sa i z nej stala šikovná obuvníčka. Prvú dielničku mali pri dome manželkiných rodičov na Hoštákoch – bol to vlastne zároveň byt, obchod, sklad. Keď začala rásť výroba, práca, kvalita a začali pribúdať aj zamestnanci, prenajali si prázdny hostinec u Popelkov. Pán Adamovič túžil však zabezpečiť prácu čo najväčšiemu počtu ľudí. Zdedené roľičky (v tej dobe veľký majetok- veď bol zdrojom obživy) predali a kúpili pôdu na Kožovej. Svoj zámer uskutočnil a stavbou poveril Doc. Ing. Jozefa Vlčka, CSc, ktorý o svojich prvých dojmach zo stretnutia s pánom Adamovičom písal v Trenčianskych novinách ako o človeku, ktorý vie, čo chce v živote dosiahnuť.

Pán Adamovič uplatňoval vo svojom závode hlavné zásady „Systému Baťa“: - lásku a vytrvalosť ku kvalitnej práci – produktivita; náš zákazník, náš pán – management; - značkovanie obuvi a dielcov – personifikácia; - podiel na zisku – motivácia.

Podľa Doc. Ing. Vlčka pán Adamovič bol obdarený mimoriadnou umeleckou schopnosťou pre vyhotovenie jedinečných strihov a modelov obuvi. Z plošných výkresov vedel vyhotoviť sférické (priestorové) tvary materiálu – kože a hlavne vyhotoviť modely drevených kopýt.

Vrcholným výrobkom pána Adamoviča boli mužské vysoké mäkké čižmy z čiernej jemnej teľaciny a koziny šité klasickým ručným spôsobom. O vysokej kvalite svedčí aj to, že ešte roku 1937 bola uzatvorená obchodná zmluva na dodávku všetkých vyrobených čižiem do Paríža ako monopol. Táto medzinárodná objednávka trvala do roku 1940.

Pán Adamovič si svoju odbornosť a majstrovstvo prehľboval štúdiom módnych časopisov týkajúcich sa výroby obuvi v Taliansku, Francúzsku, Švajčiarsku, Nemecku, Maďarsku či v Rakúsku. Nové strihy a technológiu výroby dokázal vyrobiť podľa ukážok obuvi zobrazených v týchto časopisoch.

Kožu pre výrobu obuvi odoberali z Brezovej pod Bradlom, z Myjavy a z Liptovského Mikuláša. Pomocný a drobný materiál a lepidlá boli dovážané zo Zlína a z Bošian.

Výrobky závodu ADAM predávali v Bratislave na Schondorfskej ulici, no prevažná časť išla vďaka svojej kvalite na vývoz, a to hlavne do Švajčiarska.

Pán Adamovič nezabúdala ani na sociálny program týkajúci sa jeho zamestnancov. K dispozícii mali nákladné auto Chevrolet-Canada, ktoré slúžilo na poriadanie rodinných výletov. Zamestnancom, ale i občanom obce premietaval vo výrobnéj hale filmy, spoluorganizoval sokolské verejné podujatia v Moravskom Lieskovom, v Novom Meste nad Váhom, dokonca i na moravskej strane v Květnéj –Strání, vo Vlčnove, v Nivnici.

Financoval miestny hudobný súbor a zakúpil všetkých 32 hudobných nástrojov pre členov dychovej hudby. Podporoval folklórnu skupinu v obci – do týchto aktivít zapájal svojich zamestnancov a učňov. Svojich zamestnancov viedol k sporeniu, nabádal ich, aby si odkladali časť z výplaty.

V Slovenskom národnom povstaní pomáhal pán Adamovič svojmu bratovi Jurajovi – veliteľovi partizánskeho oddielu Rázus. Pomáhal spolu s bratom Štefanom všetkým, čo bolo potrebné – oblečenie, obuv, potraviny.

Povojnové obdobie bolo nepriaznivé i pre firmu ADAM. Vzniknuté dlhy sa rozhodli riešiť výrobou metiel. Tovar priviezol brat Juraj – kapitán na Dunajplavbe. Bol to cirok dovezený z Maďarska. Stolársky majster Čičko vyrobil stroje a mesačne vyrobili metiel až 5000 kusov.

Výrobu ukončil požiar stodoly na Hoštákoch, kde boli tieto stroje uložené.

Veľkú pozornosť venovali modernizácii podniku. Najmodernejšie stroje dokonca celú dielňu nakúpili u firmy Baťa. Zaviedli plnopásovú modernú strojovú veľkovýrobu.

Po znárodnení - v roku 1948, ho v jeho neprítomnosti vystaňovali z továrne a z bytu, narukovať musel na základnú vojenskú službu spolu s mladými brancami. Pracoval v pracovných táboroch, v oblasti stavebníctva v Trenčíne, v Tatrách, v Komárne, ochorel na tuberkulózu, s podlomeným zdravím potom pracoval v Kožatexe v Novom Meste nad Váhom.

V rokoch 1959 – 1960 si s manželkou postavili rodinný dom, no v roku 1962 vo veku 56 rokov zomrel.

Náš „lieskovský Baťa“ však vybudoval nielen továreň, ale aj mohutný kolektív zamestnancov.

Ich schopnosti umožnili ďalšie pokračovanie závodu i v zmenených podmienkach. Závody 29. augusta v Moravskom Lieskovom o 20 rokov neskôr už zamestnávali 622 zamestnancov a to nielen z tunajšej obce ale i z okolia. Bývalí zamestnanci spomínajú na svojho majstra s úctou a uznaním, hlavne na jeho otcovský prístup k zamestnancom.

Výroba obuvi bola v našej obci po tom, čo ju viedlo viacero riaditeľov, zrušená v roku 1995 a dnes sú v areáli bývalej Adamovičovej továrne iné pracoviská.

Koncentračný tábor Osvienčim

Naši deviatci ho navštívili aj tento rok, a to **10. 6. 2010**. Stalo sa tak už po druhýkrát. Návšteva koncentračného tábora sa stáva pre našu školu tradičnou, a tak ako prví žiaci odchádzali z tohto pietneho miesta s hlbokými zážitkami, nebolo tomu inak ani teraz. Určite každý, kto tu raz bol, na tieto kruté historické momenty v živote nezabudne.

Z rozprávania pani Eleny Drobnej sa dozvedám, že **aj v našej obci žili židovské rodiny**. Podľa štatistických údajov ich v našej obci žilo v roku 1803 celkom 192 a do roku 1890 sa ich počet zvýšil na 294. V tridsiatich rokoch ich tu žilo už iba 36 – obchodovali, ale aj sedliáčili. Písomný doklad o ich živote nám zanechal Martin Rázus v románe „SVETY“.

V našej obci ešte žijú tí, ktorí pamätajú na smutný aprílový deň roku 1942, keď deportovali tri židovské spoluobčianky: Gizelu Šproncovú – Gizku, Rózu Robhardtovú – Kubínku a Máriu Neumannovú – Najmanku. Žili tu i ďalší - Izák Frolrich, Marháš, Waldemar Donát, Schnábel, chlieb piekol Izák Wedheimer. Na Bučkovci žil Hanzel, na Barinovci (Hrubá Strana) žili Silberstein, Ciesesbeiser. V strede obce žili Eliáš – predajca liehu a mäsiar Armin Szurman, baraninu predával Jakob Robhardt, pálenku predával Singer, Moric Mohr, Dávid Putz, krčmu vlastnil Jakob Steiman, pekárň Jakob Špronc. V škole učila jeho dcéra Gizela a Richard Lichtenberg bol aj zubárom. Lekárom bol Leopold Wolner. Žili tu i mnohí ďalší – nemenovaní.

Dňa 9. apríla 1941 bolo nariadené, aby Židia podľa §280 – tzv. židovský kódex č. 198/1941 nosili na svojom odeve žltú hviezdu ako znak menejcennej rasy. Dr. Wolner, Gejza Quitt a rodina R. Lichtenberga prežili fašistickú mašinériu len vďaka tomu, že našli v našej obci bezpečný úkryt pred fašistickou mašinériou.

Mnohí z nás si myslia, že táto časť histórie sa nás netýka, ale nakoniec zistíme, že bola súčasťou životov našich predkov.

Október – mesiac úcty k starším

Toho roku **oslavovali naši najstarší spoluobčania svoj sviatok v osvetovom dome**. Na úvod sa im prihovoril starosta obce a zaželel im do ďalších rokov pevné zdravie. Básničky, pesničky a tance v podaní našich najmenších – „škôlkárov“ vyčarili na tvárach oslávencov nielen úsmev, ale skotúľala sa i slzička po nejednej zvráskavenej tvári. Žiaci našej ZUŠ tiež prispeli svojou troškou do venčeka radosti. Cimblová hudba ČANČATÁ zo ZUŠ v Starej Turej navodila takú úžasnú atmosféru, že jej tónom neodolali ani naše seniorky a zaspievali si spolu s nimi.

Sviatok všetkých svätých a Pamiatka zosnulých

S úctou a nostalgiou spomíname na tých, ktorí nie sú medzi nami, pretože človek je ako ten list na strome, z jari sa zazelená, v lete mu odoberá na sile horúce slniečko, jesenné mrazy ho spália a v zime niet po ňom už ani len stopy. Naše rodiny a domácnosti sú teda tiež akési rozvetvené a listnaté stromy. Listy na ich konároch spáli mráz smrti a z konárov odpadnú ako dozreté plody a my sa s nimi s hlbokým žiaľom i smútkom lúčime. Ale taký je neúprosný zákon prírody. Smrť si príde po každého z nás, pretože nik z nás sa jej nemôže a nedokáže vyhnúť. Preto si každoročne prvé novembrové dni ctíme pamiatku tých, ktorí s nami robili kroky na pozemskej púti.

Mikuláš, Mikuláš, čo mi dáš?

To je úryvok z jednej z mnohých pesničiek, ktoré si deti pospevovali **v sobotu večer 4. decembra** za chladného, až mrazivého počasia, keď pred obecným úradom na príchod Mikuláša čakali. Deti spolu s Mikulášom rozsvietili vianočný stromček, povozili sa na koči, ktorý Mikuláša doviezol, zohriali sa teplým čajom a spokojné s balíčkom od Mikuláša odchádzali domov. Mikuláša čakala ešte cesta za deťmi na Bučkovec, kde ho tiež netrpezlivo očakávali. Mikuláš však nezabudol ani na žiakov našej základnej školy ani na deti v materskej škole, ale ani na našich najstarších spoluobčanov v nájomných bezbariérových bytoch s opatrovateľskou službou.

VIANOCE - čas pokoja, lásky, spolupatričnosti, čas odpúšťania, ale i odovzdávania posolstva.

Aj naša obec prostredníctvom našich spoluobčanov – členov folklórnej skupiny KASANKA a starostu obce Ing. Ľubomíra Miklánka, niesla toto **posolstvo s prianím šťastných sviatkov do prezidentského paláca, poslancom Národnej rady SR, - podpredsedovi NR SR – Róbertovi Ficovi, do nórskej rezidencie – veľvyslancom Nórskeho kráľovstva – Trine Skymoen, Fínskej republiky Jukka Leinomu a Dánskeho kráľovstva Anite Huga**.

Najsilnejšie dojmy u navštívených zanechali nesporne najmenšie vinšovníčky - Emka Miklánková a Kristínka Turiaková.

Tichým rozjímaním a položením kvetov vzdali naši vinšovníci *česť pamiatke* našej zosnulej rodáčke, čestnej občianke našej obce *Eve Márii Uhríkovej*, ktorá sní svoj večný sen na cintoríne v Dunajskej Lužnej.

Odovzdané posolstvo pokoja, lásky a spolupatričnosti, nech sprevádza všetok ľud nielen v čase Vianoc, ale počas celého nastávajúceho roku.

Duchovný a náboženský život

Tak ako je deň promócií nezabudnuteľným dňom v živote vysokoškoláka, tak je *deň inštalácie zborového farára* prinajmenšom takým istým dňom.

Túto slávnostnú chvíľu prežíval **Mgr. Branislav Dolinský** toho roku **17. januára v Evanjelickom chráme Božom v Piešťanoch**. Tejto krásnej chvíle boli účastní nielen obyvatelia Piešťan, ale i obyvatelia našej obce, pretože tu má mladý kňaz svoje korene. Mladému kňazovi zaželal úspešné pôsobenie pán farár Mgr. Peter Maca a poddozorca Dušan Miko. Prítomných svojím vystúpením pozdravila i folklórna skupina Kasanka..

Zborový farár Mgr. Peter Maca pri príležitosti pamiatky zosnulých uskutočnil *pietne služby Božie na miestnom cintoríne v dome smútku*. Po ukončení služieb Božích sa účastníci pietnej spomienky v duchu slov „Spomínajte na svojich vodcov, ktorí Vám zvestovali Slovo Božie“ odobrali k miestu posledného odpočinku moravskolieskovských evanjelických farárov - Štefana Adamoviča, Jána Lacku a Jozefa Hollého.

Táto udalosť hovorí o tom, že slovo Božie má silu nielen v chráme Božom, ale má silu osloviť človeka, nech je kdekoľvek.

Zborový farár Mgr. Peter Maca v kalendárnom roku 2010 pokrstil **8 novorodencov**, a konfirmoval **6 konfirmandov**, sobáš sa nekonal v tomto chráme Božom ani jeden, na poslednej ceste **odprevadil 11 spoluobčanov**.

Slávnostná a výnimočná chvíľa dominovala službám Božím v **21. nedeľu** po Svätej trojici, **24. októbra 2010** – bola v tento deň *posvätená nová krstiteľnica*, ktorá v tomto chráme Božom chýbala celé štyri desaťročia. Autorom návrhu bol dizajnér Mgr. art. Ján Maca

a krstiteľnicu zhotovil a zboru daroval Ľubomír Popelka. Krstiteľnicu posvätila seniorka Eva Juríková.

Slávnosť a výnimočnosť tejto chvíle bola umocnená **prítomnosťou biskupa západného dištriktu ECAV na Slovensku Milana Krivdu**, ktorý v novej krstiteľnici pokrstil prvorodenú dcéru domáceho zborového farára, **Viktóriu Emu**.

Pán farár Mgr. Eduard Lazo prijal do katolíckej cirkvi **9 novorodencov**, telo Kristovo v podobe **prvého svätého prijímania** prijalo z jeho rúk **7 detí** a birmovaných bolo toho roku **32 birmovancov**. Sviatosť manželstva prijalo z jeho rúk **6 novomanželských párov**. Na miesto posledného odpočinku **odprevadil 15 spoluobčanov**.

Ekonomický život

Predajňa COOP JEDNOTA zamestnáva aj naďalej tri pracovníčky na plný úväzok, vedúcou je i naďalej slečna Vierka Malíčková. Na čiastočný úväzok je zamestnaná pani Bruštíková – dôchodkyňa. Z predajne odišla začiatkom novembra pani Andrea Machvicová.

Predajňa mäsa, ktorú prevádzkovala pani Škundová je **od 1. októbra zrušená**.

Šport a telesná kultúra

ŠK SOKOL Moravské Lieskové

Košice – sobota 20. 10. 2010 – finále veteránskej ligy vo vzpieraní – družstvo ŠK SOKOL sa tu umiestnilo na krásnom 2. mieste s celkovým počtom bodov 2161 a získalo striebornú medailu.

Cvičia u nás aj mladší žiaci – učia sa vzpievať, presne vykonávať cvičenia, ktoré sú zamerané na správne držanie tela, napravenie deformácií chrbtice, na zlepšenie obratnosti a sily a kĺbovej pohyblivosti i všestranného rozvoja osobnosti.

Našich cvičencov vedie pán tréner Štefan Marták a my mu prajeme nielen veľa úspechov, ale hlavne veľa zanietých cvičencov.

Kolkársky klub Moravské Lieskové – športová organizácia, ktorá funguje v našej obci od roku 2001 v novej zostave po úplnej devastácii (všetko zariadenie bolo vykradnuté). V posledných rokoch organizuje nielen športové súťaže, turnaje v kolkoch pre verejnosť, ale i mnohé kultúrne akcie, a to Jánske ohne, diskotéky.

Aj napriek tomu, že zariadenie je pomerne zastarané, naši kolkári si vedia vždy poradiť, priestory neustále renovujú, dokonca ich chcú rozšíriť o nové WC a šatne.

Futbalový oddiel TJ ISKRA Moravské Lieskové má 3 mužstvá – starších žiakov, dorast a dospelých. Trénerom starších žiakov je pán Rastislav Drobný, vedúcim mužstva a zároveň zdravotníkom je pán Marcel Marták a pod ich vedením starší žiaci skončili v jesennej časti súťaže na krásnom 1. mieste.

Trénerom dorastu je pán Róbert Lahvička, asistuje mu pán Miroslav Lahvička, veríme, že tak ako starším žiakom sa im z predposledného miesta podarí presunúť v jarnej časti súťaže na popredné miesto v tabuľke.

Mužstvo dospelých hrá pod trénerskou taktovkou pána Petra Straku za asistencie vedúceho mužstva pána Milana Kopasa a spolupráce zdravotníka pána Miloša Šimovca. V jesennej časti skončili na 9. mieste. Došlo tu k výmene generácií, t. j. starší hráči skončili s aktívnou činnosťou a nahradili ich odchovanci dorastu. Týchto hráčov však sprevádzali mnohé vážne zranenia a dlhodobá absencia na tréningovom aj hernom poli.

Počasie

Nový kalendárny rok sme privítali ako po mnohé iné roky pomerne teplým hmlistým daždivým počasím, bez snehu. Ten začal padať až na Troch kráľov – v oblasti Kysúc boli privaly snehu také, že spôsobili až kalamitu. Od 9. januára vystriedali snehové vločky dažďové kvapky spolu s oteplením. Zlom v počasí nastal 11. januára, kedy sa ochladilo a začalo mrznúť, síce len mierne, ale od polovice januára boli už mrazy silné. Teploty dosahovali 10 až 20 mínusové hodnoty, 27. januára bola teplota až mínus 25 stupňov.

Mesiac február bol spočiatku chladný, sprevádzaný hustým snežením. Posledný týždeň tohto mesiaca, kedy mali žiaci Trenčianskeho kraja jarne prázdniny, bol ako vždy poznamenaný doslova prudkým oteplením – ale jarne počasie to určite nebolo.

Začiatok marca – až do 10. dňa, bolo počasie chladné, napadala súvislá vrstva snehu, ktorý dlho nevydržal, pretože sa prudko oteplilo – až do plus 17 stupňov Celzia.

Obdobie Veľkej noci bolo sprevádzané pekným, teplým počasím, ale šibačkový pondelok bol daždivý a v podstate až do konca mesiaca bolo typické aprílové počasie – teda premenlivé, na apríl pomerne teplé, suché.

Mesiac máj bol toho roku mokrá (veď zmokli do rána aj „máje“), výdatné dažde boli sprevádzané privalovými búrkami. V týchto dňoch už bola budova našej základnej školy bez strešnej krytiny- začala sa jej nadstavba- a voda bola všade, kde len bolo možné.

Pankrác, Servác, Bonifác a smädná Žofia, čo víno vypíja – v týchto dňoch už dažde a búrky vyčíňali v takej sile, že naši hasiči už plnili vrecia pieskom, aby zabránili najhoršiemu. Počasie sa až tak ochladilo, že v domácnostiach bolo potrebné dokonca prikurovať. Príroda bola po tomto nespútanom živli úplne zdevastovaná, konáre zo stromov olámané, dokonca mnohé stromy vyvrátené i s koreňmi.

Záplavy postihli i susedné Čechy – dedina Troubky bola opäť zatopená.

Takéto nehostinné počasie až na výnimku dvoch dní, a to 19. mája, kedy naši hasiči preberali nové hasičské auto a 20. mája, pretrvávalo až do konca mesiaca.

Mesiac jún sa začal takým počasím, aké mu ponúkol máj, teda dážď, chlad, vlhko – pretože zem už nevládala toľké množstvo vody prijímať. Piateho júna sa však počasie umúdrilo- konečne je slnečno, teplo, dokonca teplota je až plus 30 stupňov Celzia a na Medarda bolo počasie až tropické.

Mesiac júl bol sprevádzaný pravým letným počasím, akým sú horúčavy, teplota stúpala až do 35 stupňov Celzia. Tieto teploty boli sprevádzané lokálnymi búrkami. Toto krásne počasie využívajú naši občania na kúpanie v susednej Kvätnej.

Počasie v auguste už zasa bolo striedavé – horúčavy striedajú chlad a búrky, koncom mesiaca boli dažde zasa výdatné a počasie až príliš chladné.

Začiatok školského roku – teda mesiac september sa však vydaril. Počasie sa umúdrilo, dažde neboli také intenzívne. Tento ráz počasia netrval však dlho, pretože sa zasa prudko ochladilo a mesiac október bol dokonca sprevádzaný aj mrazmi. Na konci mesiaca sa však teploty zmenili dokonca na plusové.

Sviatok všetkých svätých – teda začiatok mesiaca november bolo úplne teplo a 6. novembra bol prekonaný dokonca 47-ročný teplotný rekord. Teploty boli ako v máji až vyše plus 20 stupňov Celzia. Tento ráz počasia trval do 16. novembra – kedy sa objavili hmly i chladné a vlhké počasie, sprevádzané snehovými a dažďovými prehánkami.

Katarína – teda 25. november nás vítala vrstvou snehu – vo vyšších miestach našej obce – Palové, Pánové, Ostrý vrch, Starý háj a samozrejme Veľká Javorina.

Začiatok mesiaca december bol sprevádzaný snehovými prehánkami, teploty boli na nule a 3. decembra bola vo večerných hodinách dokonca fujavica. Sneh sa však samozrejme neudržal a Vianoce boli opäť bez snehu. Rok 2010 sa s nami lúčil tak, ako sa sluší a patrí, teda spiacky pod snehobielou perinou.

Obyvateľstvo

Ku dňu 31. decembru 2010 je v našej pomerne rozľahlej obci 2496 obyvateľov, z toho mužov je 1241 a žien je 1255.

V tomto kalendárnom roku sa narodilo 21 malých spoluobčanov.

Zomrelo 32 našich obyvateľov, z trvalého pobytu sa odhlásilo 30 obyvateľov, ale zároveň toľko pribudlo i nových občanov.

Napriek vyššiemu počtu úmrtí ako narodení veríme, že naša obec sa bude rozrastať, pretože jej malebnosť, čaro a výhodné umiestnenie v susedstve okresného mesta neustále láka nových občanov, ktorí si ju vyberajú za svoj domov.